

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 15. 11. 1991 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 02. 2022 do: 31. 12. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

**455**

**ZÁKON**

z 2. októbra 1991

**o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)**

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

## **PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA**

### **HLAVA I PREDMET ÚPRAVY**

#### **§ 1**

Tento zákon upravuje podmienky živnostenského podnikania (ďalej len „živnosť“) a kontrolu nad ich dodržiavaním.

#### **Živnosť**

#### **§ 2**

Živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku alebo za účelom dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu,<sup>1a)</sup> a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

#### **§ 3**

(1) Živnosťou nie je:

- a) prevádzkovanie činností vyhradených zákonom štátu alebo právnickej osobe určenej osobitným právnym predpisom,<sup>1)</sup>
  - b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených osobitnými zákonmi<sup>2)</sup> ich pôvodcami včítane vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady,
  - c) vykonávanie liečiteľskej činnosti,
  - d) činnosť pri výkone povolání
1. psychológov a zdravotníckych pracovníkov podľa osobitných predpisov<sup>2a)</sup> okrem verejných zdravotníkov, ktorí vykonávajú zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, očných optikov a zubných technikov podľa tohto zákona,

2. veterinárnych lekárov, veterinárnych pracovníkov a osôb vykonávajúcich odborné práce pri šľachtiteľskej a plemenárskej činnosti v chove hospodárskych zvierat,<sup>3)</sup>
  3. advokátov,<sup>4)</sup> notárov,<sup>5a)</sup> patentových zástupcov<sup>6)</sup> a súdnych exekútorov,<sup>6a)</sup>
  4. znalcov a tlmočníkov,<sup>7)</sup>
  5. overovateľov (audítorov)<sup>8)</sup> a daňových poradcov,<sup>8a)</sup>
  6. burzových dohodcov, samostatných finančných agentov a finančných poradcov a iných fyzických osôb oprávnených vykonávať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo podľa osobitného predpisu,<sup>8b)</sup>
  7. sprostredkovateľov a rozhodcov kolektívnych sporov,<sup>9)</sup> mediátorov,<sup>9a)</sup>
  8. autorizovaných architektov, autorizovaných krajinných architektov a autorizovaných stavebných inžinierov,<sup>9b)</sup>
  9. autorizovaných geodetov a kartografov,<sup>10)</sup>
  10. reštaurátorov kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia,
  11. audítorov bezpečnosti pozemných komunikácií,<sup>11)</sup>
  12. sociálnych pracovníkov podľa osobitného predpisu,<sup>11a)</sup>
- e) činnosť športovca a športového odborníka podľa osobitného predpisu,<sup>11b)</sup>
- f) prevádzkovanie vzdelávacích zariadení na prípravu a overenie odbornej spôsobilosti športových odborníkov,
- g) overovanie určených meradiel alebo úradné meranie.

(2) Živnosťou ďalej nie je:

- a) činnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk,<sup>12)</sup> inštitúcií elektronických peňazí,<sup>12a)</sup> platobných inštitúcií,<sup>12b)</sup> alebo iných poskytovateľov platobných služieb,<sup>12c)</sup> prevádzkovateľov platobných systémov,<sup>12d)</sup> poisťovní,<sup>13)</sup> dôchodkových správcovských spoločností,<sup>9c)</sup> doplnkových dôchodkových spoločností,<sup>9d)</sup> búrz, organizátorov verejných trhov, obchodníkov s cennými papiermi a zriaďovanie a správa kolektívnych majetkových účastí,<sup>14)</sup> ratingových agentúr,<sup>14a)</sup> osôb poskytujúcich spotrebiteľské úvery<sup>14b)</sup> a iných právnických osôb oprávnených poskytovať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo podľa osobitného predpisu<sup>8a)</sup> ani vykonávanie obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene,<sup>12f)</sup>
- b) prevádzkovanie hazardných hier,<sup>15)</sup>
- c) banská činnosť a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov včítane úpravy a zušľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov, ako aj vyhľadávanie a prieskum ložísk nevyhradených nerastov<sup>16)</sup>,
- d) výroba, prenos, distribúcia, dodávka elektriny, činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, výroba, preprava, distribúcia, dodávka a uskladňovanie plynu, prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy, prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhlíkovdika,<sup>17)</sup>
- e) poľnohospodárstvo a lesníctvo včítane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja,
- f) vnútrozemská verejná vodná doprava, námorná plavba a morský rybolov,<sup>18)</sup>
- g) prevádzkovanie dráhy, prevádzkovanie dopravy na dráhe a súvisiace činnosti vykonávané prevádzkovateľom dráhy alebo prevádzkovateľom dopravy na dráhe,<sup>19)</sup>
- h) poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej siete a verejnej elektronickej komunikačnej

služby a prevádzkovanie verejného telekomunikačného zariadenia podľa osobitného predpisu,<sup>20)</sup>

- i) výroba humánnych liekov a veterinárnych liekov, veľkodistribúcia humánnych liekov a veterinárnych liekov,
- j) zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami<sup>22)</sup> a určenými látkami kategórie 1, určenými látkami kategórie 2 a vývoz určených látok kategórie 3,<sup>22a)</sup>
- k) rozhlasové a televízne vysielanie,
- l) poskytovanie poštových služieb a univerzálnej poštovej služby,
- m) pravidelná autobusová doprava, medzinárodná nepravidelná autobusová doprava, medzinárodná nákladná cestná doprava a medzinárodná taxislužba,<sup>23a)</sup> cestná motorová doprava [vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava, vnútroštátna nákladná cestná doprava, vnútroštátna taxislužba,<sup>23a)</sup>]
- n) projektovanie, vykonávanie a vyhodnocovanie geologických prác,<sup>23c)</sup>
- o) využívanie jadrovej energie,<sup>23d)</sup>
- p) výroba liehu a jeho uvádzanie do obehu okrem uvádzania liehu do obehu v spotrebiteľskom balení,
- r) činnosť vedúca k ožiareniu,<sup>23da)</sup>
- s) prevádzkovanie súkromnej bezpečnostnej služby a prevádzkovanie technickej služby na ochranu majetku a osôb,<sup>23e)</sup>
- t) používanie vysoko rizikových chemických látok,
- u) letecká doprava, prevádzkovanie civilných letísk alebo leteckých pozemných zariadení, poskytovanie letových prevádzkových služieb, vykonávanie leteckej informačnej služby, vykonávanie leteckej meteorologickej služby, vykonávanie leteckej telekomunikačnej služby a spojovej služby pre leteckú meteorologickú službu, činnosť leteckej školy, letecké práce, vývoj, výroba, vykonávanie modifikácií a skúšanie výrobkov leteckej techniky, opravy a údržba výrobkov leteckej techniky, poskytovanie služieb na vybavenie cestujúcich a nákladu, pozemná obsluha lietadiel a údržba pohybových plôch letísk,<sup>23f)</sup>
- v) obchod s výrobkami obranného priemyslu vrátane poskytovania služieb podľa osobitného predpisu,<sup>23fa)</sup>
- w) projektovanie, konštrukcia, výroba, montáž, prehliadky, údržba, opravy, rekonštrukcie, revízie a skúšky určených technických zariadení, zváranie a nedeštruktívne skúšanie dráhových ocelových mostných konštrukcií, konštrukcií podobných mostom, koľajníc, dráhových vozidiel, plnenie kovových tlakových nádob používaných na dráhach plynmi, plnenie nádržkových vozňov, nádržkových kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb plynmi a ostatnými nebezpečnými látkami,<sup>23g)</sup>
- x) poskytovanie služieb zamestnanosti,<sup>23ha)</sup> okrem sprostredkovania zamestnania za úhradu a odbornej poradenskej služby,
- y) správa práv podľa osobitného predpisu,<sup>23i)</sup>
- z) výchova a vzdelávanie v školách, predškolských a školských zariadeniach zaradených do siete škôl, vzdelávanie na vysokých školách,
- za) prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a poskytovanie zdravotnej starostlivosti ako samostatnej zdravotníckej praxe alebo výkon odborného zástupcu právnickej osoby prevádzkujúcej zdravotnícke zariadenie,<sup>2a)</sup>
- zb) vykonávanie technických kontrol vozidiel,<sup>23k)</sup>
- zc) vykonávanie emisných kontrol motorových vozidiel,<sup>23l)</sup>

- zd) posudzovanie vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia,<sup>23m)</sup>
- ze) vydávanie odborných posudkov z hľadiska ochrany životného prostredia,<sup>23n)</sup>
- zf) vykonávanie environmentálneho overovania,
- zg) poskytovanie právnych služieb za odmenu,
- zh) vykonávanie činnosti technickej služby overovania,<sup>23pb)</sup>
- zi) vykonávanie činnosti technickej služby technickej kontroly vozidiel,<sup>23pc)</sup>
- zj) vykonávanie činnosti technickej služby emisnej kontroly motorových vozidiel,<sup>23pd)</sup>
- zk) vykonávanie činnosti technickej služby kontroly originality,<sup>23pe)</sup>
- zl) vykonávanie činnosti technickej služby montáže plynových zariadení do motorových vozidiel,<sup>23pf)</sup>
- zm) vykonávanie kontrol originality vozidiel,<sup>23pg)</sup>
- zn) výkon správcovskej činnosti správcom podľa osobitného predpisu,<sup>23q)</sup>
- zo) overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení,<sup>2b)</sup>
- zp) výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo konečného spotrebiteľa,
- zq) zaobchádzanie s vysoko rizikovým biologickým agensom a toxínom,
- zr) činnosť autorizovanej osoby,<sup>23qa)</sup>
- zs) vykonávanie montáže plynových zariadení,<sup>23qb)</sup>
- zt) prevádzkovanie dispečingu podľa osobitného predpisu,<sup>23qc)</sup>
- zu) vzdelávacia činnosť a sprievodcovská činnosť vykonávaná podľa osobitného predpisu<sup>23qd)</sup> v oblasti ochrany prírody a krajiny.

(3) Živnosťou nie je ani činnosť, ktorá svojou povahou spĺňa znaky živnosti podľa § 2, ale je v rozpore s dobrými mravmi.

(4) Živnosťou takisto nie je predaj nespracovaných alebo spracovaných rastlinných a živočíšnych výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti fyzickými osobami a predaj lesných plodín; na predaj ovocia, zeleniny a kvetov, ktoré sa predávajú na prenajatom mieste na trhovisku alebo v tržnici,<sup>23p)</sup> ak doba prenájmu je dlhšia ako 30 dní v kalendárnom roku, alebo v pojazdnej predajni, prípadne iným ambulantným spôsobom, ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku, vzťahuje sa osobitný zákon.<sup>23r)</sup>

#### § 4

##### **Činnosti spojené s prenájomom nehnuteľností**

(1) Prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov je živnosťou, pokiaľ sa popri prenájme poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájomom.

(2) Prevádzkovanie garáží alebo odstavných plôch pre motorové vozidlá je živnosťou, ak sú splnené podmienky podľa odseku 1 alebo ak garáže, prípadne odstavné plochy slúžia na umiestnenie najmenej piatich vozidiel patriacich iným osobám než majiteľovi alebo nájomcovi nehnuteľnosti.

## HLAVA II PREVÁDZKOVANIE ŽIVNOSTI

### § 5

#### Osoby oprávnené prevádzkovať živnosť

(1) Živnosť môže prevádzkovať fyzická osoba (živnostník) alebo právnická osoba, ak splní podmienky ustanovené týmto zákonom (ďalej len „podnikateľ“).

(2) Fyzické osoby a právnické osoby môžu prevádzkovať živnosť, ak to neobmedzujú alebo nevylučujú osobitné zákony.<sup>24)</sup>

(3) Fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky (ďalej len „zahraničná osoba“) môže na území Slovenskej republiky prevádzkovať živnosť za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenská fyzická osoba alebo slovenská právnická osoba, ak z tohto zákona alebo z iného osobitného predpisu nevyplýva niečo iné. Na účely tohto zákona sa slovenskou fyzickou osobou rozumie fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky a slovenskou právnickou osobou právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky.

(4) Bydliskom na území Slovenskej republiky sa na účely tohto zákona rozumie trvalý pobyt<sup>24a)</sup> na území Slovenskej republiky alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky na základe udeleného povolenia podľa osobitného predpisu.<sup>24b)</sup>

### § 5a

(1) Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako všetkým osobám v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch ustanovenou osobitným zákonom.<sup>24f)</sup> V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodu manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

(2) Osoba, ktorá sa domnieva, že jej práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa obrátiť na súd a domáhať sa právnej ochrany ustanovenej osobitným zákonom.<sup>24f)</sup>

(3) Živnostenský úrad nesmie osobu postihovať alebo znevýhodňovať preto, že táto uplatňuje svoje práva vyplývajúce z tohto zákona.

### § 6

#### Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti

(1) Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti fyzickými osobami sú:

- a) dosiahnutie veku 18 rokov,
  - b) spôsobilosť na právne úkony,
  - c) bezúhonnosť,
- ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za trestný čin hospodársky, trestný čin proti majetku alebo iný trestný čin spáchaný úmyselne, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania, ak sa naňho nehľadí, akoby nebol odsúdený.<sup>24e)</sup> Za bezúhonného sa nepovažuje osoba, ktorá vo vzťahu k predmetu podnikania